CIRO
Sinds 1985

Centrum voor Informatica, Research en Ontwikkeling bvba

Beukendreef 15, 9080 Lochristi, Telefoon: 09 / 355.76.37, email: info@ciro.be

WINexpert+ Boekhouding

Inhoudsopgave "Jaarrekening XBRL":

1. De jaarrekening "Verkort schema" (VKT), overeenstemming met de boekhouding 4
2. Afgeronde bedragen, héle euro's 4
3. PDF-formaat 4
4. De WINexpert+ Jaarrekening XBRL en Sofista 2012 5
5. Wat is de rol van Sofista 2012 bij het neerleggen van de jaarrekening? 5
6. WINexpert+ Boekhouding – WINexpert+ Jaarrekening XBRL – Sofista 2012 6
7. Kan ik met de WINexpert+ een jaarrekening op papier klaarmaken? 7
8. Kan ik met de WINexpert+ een jaarrekening klaarmaken als XBRL-bestand? 7
9. Hoe aan een jaarrekening te beginnen? 8
10. Registreren van een jaarrekening – voor eigen gebruik 15
11. Registreren van een jaarrekening – voor gebruik in Sofista 2012, om neer te leggen over Internet 16
12. Afdrukken van een jaarrekening 16
13. Controles 17
14. Ga naar …..... 17
15. Toon … (facultatieve vermelding van) omzet, aankopen en kosten ipv enkel de brutomarge 18
16. Wat doet de WINexpert+ Jaarrrekening XBRL niet? 19

Wilt u meer weten over het indienen van de jaarrekening als XBRL-bestand over Internet en de rol van Sofista 2012 daarin? Raadpleeg dan ook "WINexpert+ Boekhouding optie 005, Snel op weg met de jaarrekening XBRL".

Belangrijk !!

Neerlegging met gestructureerd XBRL-bestand:

De WINexpert+ Jaarrekening XBRL werkt samen met het door de Nationale Bank van België verstrekte computerprogramma Sofista 2012, te vinden (en te gebruiken) op de website van de NBB

https://xbrl.nbb.be/Sofista/index.html

Let op de 's' in 'https'; deze 's' is noodzakelijk aangezien het hier om een 'secured' site gaat, waar u zich moet authentificeren. Hiervoor volstaat het om over een PC met Internetverbinding te beschikken, voorzien van een kaartlezer en uw elektronische identiteitskaart.

De WINexpert+ Jaarrekening XBRL werkt enkel op computers met een schermresolutie van 800 x 600 of hoger. Treft hij bij het opstarten een lagere resolutie aan, dan meldt hij u dat en sluit zichzelf af.

Sofista 2012 werkt enkel met een schermresolutie van minimum 1024 x 768.

Opmerking: gebeurlijk rechtstreeks neerleggen van een XBRL-bestand uit de WINexpert+ zonder voorafgaandelijke validatie door Sofista 2012 doet u geheel op eigen risico. CIRO garandeert niet, dat de WINexpert+ voorzien is van àlle geldende validatienormen, zoals de NBB die met haar validatie-programmatuur XML + XBRL + FRIS gratis ter beschikking stelt van u, eindgebruiker, als Sofista 2012.

Immers, deze validatie-programmatuur vergt on-line toegang tot Internet aangezien dààr de bestanden zijn opgeslagen waartegen gevalideerd moet worden, terwijl de WINexpert+ ontwikkeld en bestemd is om ook autonoom te kunnen werken, zonder toegang tot Internet.

Wat betekent XBRL nu?

XBRL is het formaat van een computerbestand, bedoeld om op betekenisvolle gestructureerde wijze gegevens uit te wisselen.

Het XBRL-beginsel bestaat er uit 'gegevens' (data) te voorzien van 'etiketjes' (tags), die in een 'woordenboek' gedefinieerd (taxonomy) zijn.

Zo is bijvoorbeeld de code 172/3 (blz 5 van de jaarrekening VKT) voorzien van het etiketje '*AmountsPayable MoreOneYearCreditInstitutionsLeasingOtherSimilarObligations*'.

De code 9201 van blz 18 bijvoorbeeld is voorzien van het etiketje '*RealGuaranteesProvidedOrIrrevocably PromisedByEnterpriseOnItsOwnAssetsSecurityDebtsCommitmentsEnterpriseGuaranteesProvidedFuture AssetsAmountAssetsInvolved*'

De etiketjes kunnen dus erg lang worden en onhandig om mee te werken, maar dat doet de computer doorgaans toch voor u. Een financiëel specialist zonder kennis van de Belgische jaarrekening heeft geen flauw idee wat de code 9201 betekent, maar kan wel overweg met dat lange etiketje.

De internationale betekenis van de gegevens groeit doordat de woordenboeken (taxonomies) internationaal kunnen zijn en 'nationale' woordenboeken kunnen gelinkt worden met de internationale versies. Dat kan op het niveau van computers gebeuren zodat alle plaatselijke gegevens op gestructureerde wijze betekenisvol opgenomen kunnen worden in het geheel van de internationale informatie.

XML-controles, XBRL-controles en FRIS-controles

De 'woordenboeken' gaan verder dan enkel de etiketjes te definiëren. Ze leggen ook normen vast waaraan de gegevens moeten voldoen, zoals maximum grootte, negatief kunnen zijn, enzovoorts. Deze restricties kunnen nog scherper gesteld worden (wat de Nationale Bank ook heeft gedaan) en worden, eens ingesteld, automatisch gecontroleerd.

Bij het indienen van een XBRL-bestand op de website van de NBB vinden automatisch de volgende technische controles plaats:

1) op het niveau van XML; dat is de computer-technische syntax van de gegevens.

2) op het niveau van XBRL en tegelijkertijd op het niveau van FRIS; dit is de structuur-technische syntax van de gegevens. Gevonden fouten hierin zullen onverbiddelijk leiden tot weigering van de jaarrekening. Sofista 2012 kan die namelijk niet inlezen.

3) Verder vindt nog een 'rudimentaire' controle op de inhoud plaats. Dit zijn minstens de wettelijk verplichte controles met bijkomende controles, die logischerwijze noodzakelijk zijn.

1. De jaarrekening "Verkort schema" (VKT), overeenstemming met de boekhouding:

De Nationale Bank van België streeft er naar de jaarrekeningen te doen neerleggen als gestructureerd XBRL-bestand. De gegevens van de jaarrekening moeten voldoen aan nauwkeurig omschreven voorwaarden en controles om door de Nationale Bank aanvaard te kunnen worden en de XBRL-techniek helpt daarbij.

Een gedeelte van de gegevens voor de jaarrekening kan zó uit de boekhouding worden gehaald; een ander gedeelte komt uit de personeelsadministratie, uit de statuten, enzovoorts.

Deze gegevens in de jaarrekening die zó uit de boekhouding gehaald kunnen worden moeten ook overeenstemmen met die boekhouding.

Met andere woorden, er mag geen belangrijk verschil bestaan tussen de boekhoudkundige gegevens in de jaarrekening en de boekhouding; ze moeten vergaand met elkaar overeenstemmen.

Omdat de logica van de jaarrekening onderworpen is aan nauwkeurig omschreven controleregels, vastgelegd bij Koninklijk Besluit, hebben deze controles ook invloed op de boekhouding.

Met andere woorden, als de jaarrekening NIET op kloppende wijze zó uit de boekhouding zou kunnen voortvloeien, dan moet de boekhouding worden aangepast en NIET enkel de jaarrekening.

De gebruikelijke werkwijze is dan ook …

1) Boekhouding afsluiten, de resultaten van het boekjaar bepalen en toewijzen.

2) De jaarrekening opstellen aan de hand van de gegevens uit de boekhouding met de WINexpert+ Jaarrekening XBRL.

3) De jaarrekening controleren op de geldigheid aan de hand van de wettelijk verplichte controles; dit doet de WINexpert+ Jaarrekening XBRL voor u.

4) Uitsluitend als de jaarrekening niet aan deze controles zou voldoen, de jaarrekening 'aanpassen' tot deze voldoet aan deze controles en de daarvoor noodzakelijke overboekingen in de boekhouding aanbrengen. Daarna nagaan of de jaarrekening nu wèl zo uit de boekhouding voortvloeit èn voldoet aan de verplichte controles èn in belangrijke mate overeenstemt met de boekhouding.

2. Afgeronde bedragen, héle euro's:

Mits u de jaarrekening indient als gestructureerde XBRL-bestand mag u die indienen met tot twee cijfers na de komma, zonder de bedragen nog af te moeten ronden op hele euro's. Het PDF-document, dat u van de NBB terugkrijgt voor de Algemene Vergadering en om bij de belastingaangifte te voegen kent wel bedragen in hele euro's. Deze omzetting wordt dus door Sofista 2012 gedaan.

3. PDF-formaat:

De WINexpert+ maakt een gestructureerd XBRL-document aan om de jaarrekening in te dienen. Hoewel u er een PDF-document van kunt maken is het niet de bedoeling dat te gebruiken voor de neerlegging, maar voor eigen doeleinden.

U kunt met Sofista 2012 een PDF-document opvragen van de in te dienen jaarrekening (druk linksboven op 'validatie', daarna vindt u midden-onder de optie om een PDF-document te vragen), maar u kunt ook op eenvoudige wijze PDF-documenten aanmaken door een virtuele PDF-printer op uw computer te installeren. Dit is geen echte printer, maar een programmaatje, dat zich gedraagt als een printer. Alles wat u naar die PDF-printer stuurt zet uw PC niet op papier, maar in een PDF-bestand.

Deze virtuele PDF-printers vindt u op Internet. Enkele daarvan zijn gratis te gebruiken, zonder vermelding in het PDF-document, dat het een proef- of evaluatieversie is.

Het installeren van zo'n PDF-printer heeft meer voordelen dan uitsluitend voor eventuele neerlegging van de jaarrekening; u kunt er ook boekhouddocumenten (zoals balansen, historieken, kostenstaten, enzovoorts) mee omzetten in PDF-documenten.

Sofista 2012 kunt u niet downloaden om op uw computer te gebruiken, maar gebruikt u over Internet (binnen uw browser). Hiermee geniet u ook van de korting, want Sofista 2012 zet uw ingetypte jaarrekening gratis om in een XBRL-bestand, dat u kunt neerleggen.

Opgelet: Sofista 2012 zelf stelt géén jaarrekening voor u op. Sofista zet wat u intypt als jaarrekening enkel om in een XBRL-bestand. Wàt u moet intypen moet u uit uw boekhouding halen, of laten halen zoals de WINexpert+ dat voor u doet.

De WINexpert+ Jaarrekening XBRL stelt wèl de jaarrekening op en berekent automisch voor u, waar nodig, de (sub-)totalen. Overtypen in Sofista 2012 hoeft niet, aangezien de WINexpert+ u op eenvoudig verzoek zo'n XBRL-bestand geeft om Sofista 2012 mee te 'voeden'.

U kunt de jaarrekening dan ook zien verschijnen in Sofista 2012, doorgaans zonder dat u iets aan de inhoud van de jaarrekening moet wijzigen.

De WINexpert+ onderwerpt de jaarrekening aan de controles zoals ze opgegeven zijn door de Nationale Bank, maar het zijn uitsluitend de controles zoals Sofista 2012 ze uitvoert, die beslissend zijn.

4. De WINexpert+ Jaarrekening XBRL en Sofista 2012:

Sofista 2012 is ontwikkeld in opdracht van de Nationale Bank van België om de technische aanvaardbaarheid van de neer te leggen jaarrekening te waarborgen in functie van de verdere verwerking daarvan in haar informatica-systemen. Met Sofista kunt u een bestaande jaarrekening intypen / inlezen en er een XBRL-bestand van laten maken, dat u kunt neerleggen.

Sofista maakt dus niet zelf de jaarrekening voor u, zoals de WINexpert+ wel voor u doet.

De WINexpert+ Jaarrekening XBRL is daarentegen ontwikkeld ten behoeve van de gebruiker om de jaarrekening op te stellen, met gegevens uit de boekhouding en met automatische totalen en tussentotalen (hoeveel u ook wijzigt).

5. Wat is de rol van Sofista 2012 bij het neerleggen van de jaarrekening?

De WINexpert+ bereidt de wettelijke jaarrekening voor, zodat enkel de uiteindelijke, definitieve toetsing aan het voorgeschreven protocol door Sofista 2012 geschiedt met eventuele aanvullingen in weinig frequent voorkomende gegevens (de zeldzame bladzijden 11, 12, 20 en 25 en zeldzame delen van bladzijden 18 en 19).

Het aantal controles waaraan de jaarrekening onderworpen wordt alvorens neergelegd te kùnnen worden is erg uitgebreid met de invoering van de XBRL-versie. Het gaat hier om een massa automatisch door de computer gegenereerde controles XML + XBRL + FRIS.

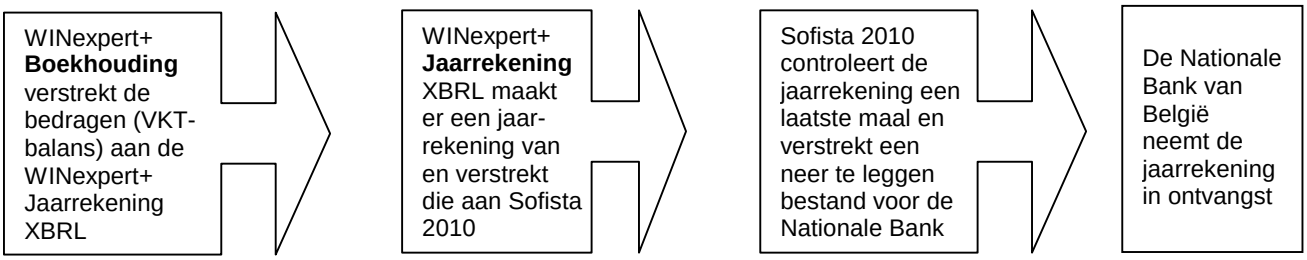
Sofista 2012 is een webserver, voorzien van (kostelijke) validatieprogrammatuur, die al deze controles gratis voor u uitvoert op iedere aangeboden jaarrekening. Om dus de hoogst mogelijke mate van zekerheid te verwerven over de uiteindelijke aanvaardbaarheid van de jaarrekening laat u deze dus eventjes nagaan door Sofista 2012, die dan voor de uiteindelijke validatie zorgt.

Opmerking: gebeurlijk rechtstreeks neerleggen van een XBRL-bestand uit de WINexpert+ zonder voorafgaandelijke validatie door Sofista 2012 doet u geheel op eigen risico. CIRO garandeert niet, dat de WINexpert+ voorzien is van àlle geldende validatienormen, zoals de NBB die met haar validatie-programmatuur XML + XBRL + FRIS gratis ter beschikking stelt van u, eindgebruiker, als Sofista 2012.

Immers, deze validatie-programmatuur vergt on-line toegang tot Internet aangezien dààr de bestanden zijn opgeslagen waartegen gevalideerd moet worden, terwijl de WINexpert+ ontwikkeld en bestemd is om ook autonoom te kunnen werken, zonder toegang tot Internet.

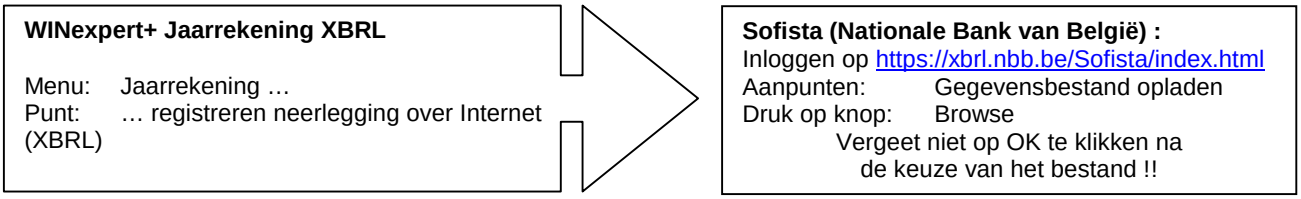
6. WINexpert+ Boekhouding – WINexpert+ Jaarrekening XBRL – Sofista 2012:

Zoals u eerder heeft gelezen is er een doorstroming tussen de verschillende onderdelen.

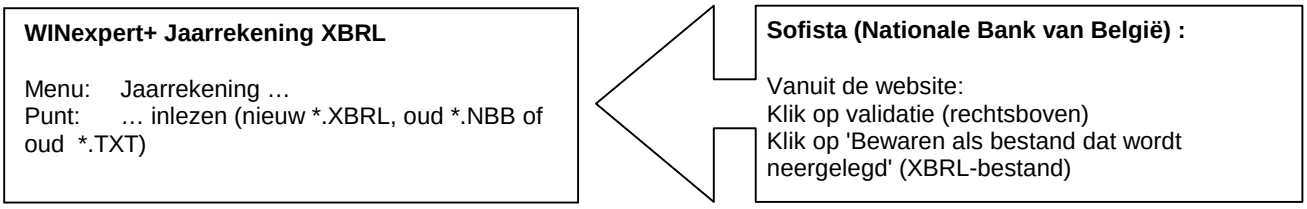
U kunt echter ook de gegevens uit Sofista overnemen in de WINexpert+ Jaarrekening XBRL, bijvoorbeeld om eerder met Sofista neergelegde jaarrekeningen (opnieuw) te bewerken of de jaarrekening af te drukken volgens het voorgeschreven model.

Van WINexpert+ naar Sofista …

Dat heen en weer sturen van de jaarrekening kunt u in beginsel onbeperkt doen. De WINexpert+ zal enkel de delen lezen (en weer teruggeven), die de WINexpert+ voorziet aan te leveren.

Van Sofista naar WINexpert+ …

De communicatie tussen de WINexpert+ en Sofista geschiedt uitsluitend via XBRL-bestanden.

In de praktijk zal het verstrekken van de gegevens van Sofista aan de WINexpert+ Jaarrekening XBRL slechts éénmaal geschieden, om een eerste maal de WINexpert+ te vullen met gegevens van de vorige jaarrekening. Dit bespaart u het opnieuw ingeven van een aantal gegevens.

Brengt u in Sofista belangrijke wijzigingen aan in de jaarrekening, dan is het nuttig om de neer te leggen jaarrekening ook opnieuw in te lezen in de WINexpert+, zodat u die wijzigingen klaar heeft staan voor de jaarrekening van het volgende boekjaar. De jaarrekening gaat immers met het dossier binnen de WINexpert+ mee.

7. Kan ik met de WINexpert+ een jaarrekening op papier klaarmaken?

Ja, de WINexpert+ Jaarrekening XBRL voert de controles uit zoals voorgeschreven door de Nationale Bank van België. Het model stemt overeen met het wettelijk voorgeschreven model.

Maar … de Nationale Bank wenst de jaarrekeningen in XBRL-formaat te ontvangen. De papieren versie is dan ook enkel voor eigen gebruik. Omwille van de compatibiliteit met het verleden houden we voorlopig nog de twee verschillende afdrukwijzen aan:

1) Standaardmodel voor eigen gebruik

2) OCR-model (met weglating van vetgedrukte vermeldingen en onderlijnde bedragen), waaraan de Nationale Bank de voorkeur gaf (let op de verleden tijd) om de papieren documenten electronisch makkelijker te kunnen verwerken; voor het indienen gebruikt u nu echter het XBRL-bestand.

Voor beide van die afdrukken kunt u er voor kiezen de kaders NIET af te drukken … dit voor intern gebruik / werk-afdrukjes als u een inkjet-printer gebruikt met een vertraagde afdruk van verticale lijnen.

8. Kan ik met de WINexpert+ een jaarrekening klaarmaken als XBRL-bestand?:

Ja. De WINexpert+ Jaarrekening XBRL maakt een XBRL-bestand aan conform de voorgeschreven structuur. Dat XBRL-bestand kunt u zo aan Sofista 2012 doorsturen voor diens definitieve toetsing. In de meeste gevallen hoeft u daar niets meer aan te veranderen (tenzij het gaat om uitzonderlijke gegevens, die de WINexpert+ aan Sofista 2012 overlaat).

U kunt de jaarrekening geheel voorbereiden in de WINexpert+ Jaarrekening XBRL en alle voorgeschreven controles op de jaarrekening uitvoeren, dit allemaal binnen de WINexpert+, zodat het enige wat Sofista 2012 nog rest is de definitieve toetsing te doen.

Het is immers uiteindelijk Sofista 2012 en ènkel Sofista 2012, die beslist of de jaarrekening al dan niet voldoet aan die controles, want er blijken er meer te zijn dan er voorgeschreven zijn.

Meent de WINexpert+, dat de jaarrekening volgens haar interpretaties aan de controles voldoet en meent Sofista 2012, dat dit niet het geval is, dan volgt u Sofista's oordeel, want enkel die jaarrekening kunt u geldig neerleggen.

Stoot u gebeurlijk op een verschil in interpretatie dan doet u best het volgende:

1) Druk de jaarrekening af, zoals die in de WINexpert+ voorkomt, en typ deze manueel over in Sofista 2012, de website van de Nationale Bank, 'https://xbrl.nbb.be/Sofista/index.html' (let op de 's' achter http') om die jaarrekening toch tijdig in te dienen.

2) Sla die in Sofista 2012 ingetypte jaarrekening op als XBRL-bestand (die krijgt het ondernemings-nummer mee als naam).

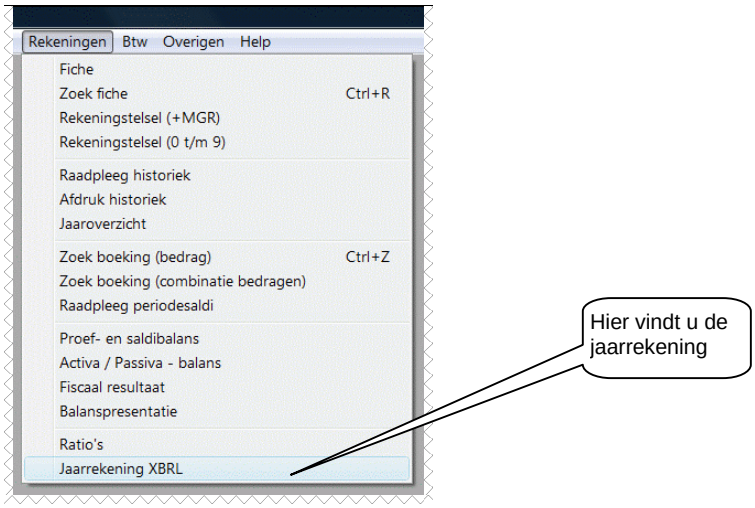
3) Maak een veiligheidskopie van het boekhouddossier, waaruit de jaarrekening komt.

4) Verzend een email naar info@ciro.be met
   a) het bestand uit 2)
   b) het bestand uit 3)
   c) het ingediende (doch geweigerde) XBRL-bestand uit de WINexpert+.
   d) de gedetailleerde opsomming van de reden tot weigering, zoals Sofista 2012 (de website van de NBB) die geeft (druk op het + teken om het detail te zien).

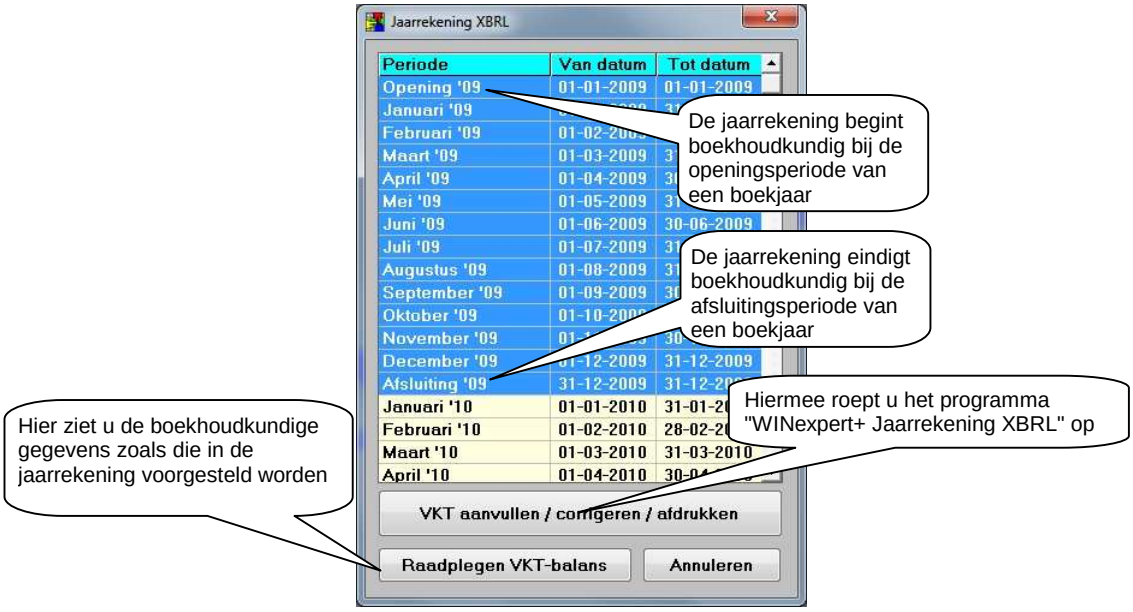
De WINexpert+ zal in functie daarvan het aanleveren van gegevens en de interpretatie van de controles aanpassen in volgende versies.

9. Hoe aan een jaarrekening te beginnen?:

In het dossier, waarvan u een jaarrekening wilt opmaken, gaat u naar het menu 'Rekeningen' en daar kiest u 'Jaarrekening XBRL'.

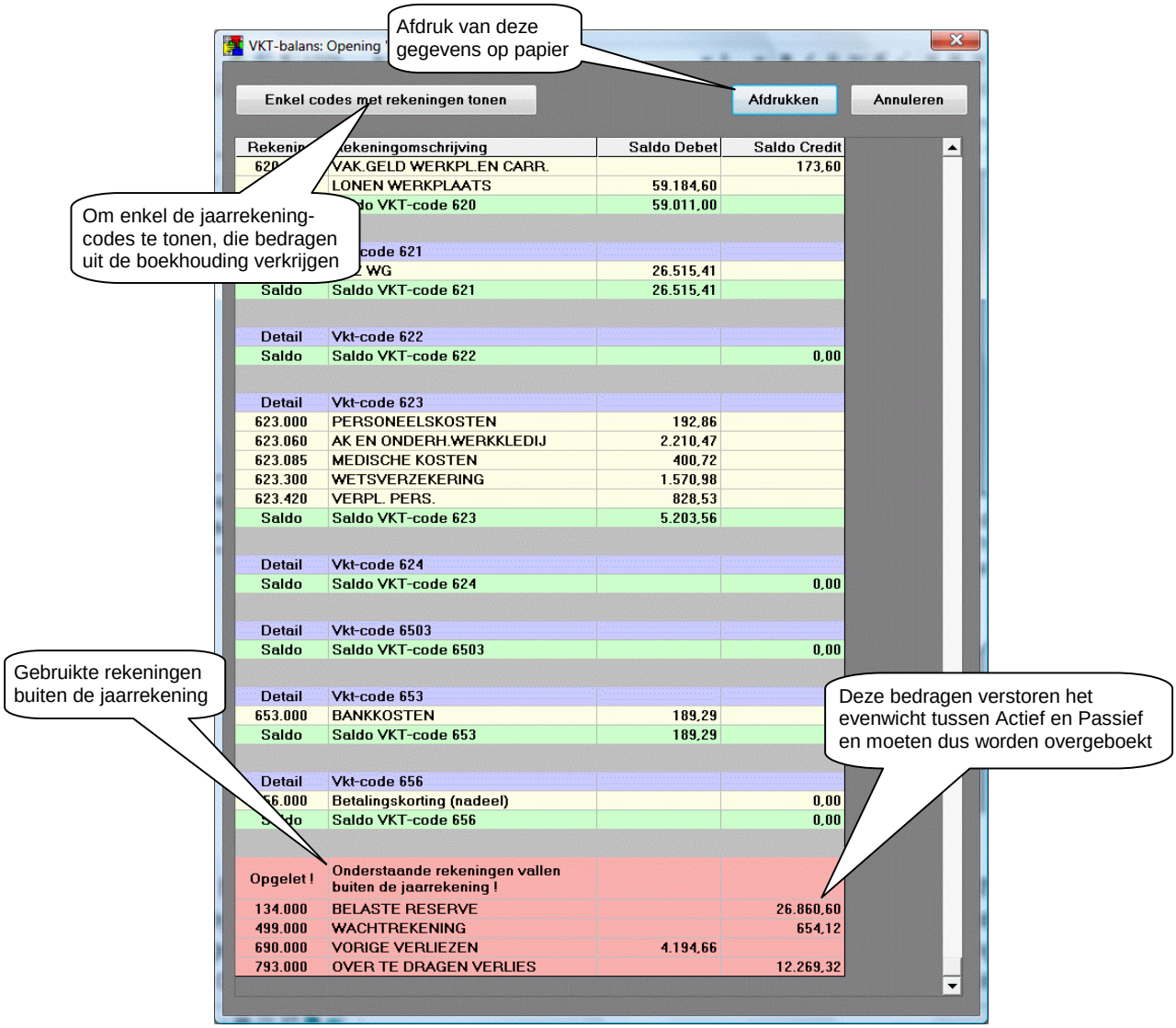

De WINexpert+ zal het eerste boekjaar vanaf de openingsperiode tot en met de afsluitingsperiode voorstellen als tijdvak om de boekhoudgegevens te verzamelen en die te kunnen voorstellen in de jaarrekening. Meestal zal dit tijdvak overeenstemmen met 'huidig boekjaar' in de op te stellen jaarrekening.

Tip: omdat boekhouding en jaarrekening in belangrijke mate met elkaar moeten overeenstemmen gaat u best even na wèlke gegevens van de boekhouding naar de jaarrekening ('huidig boekjaar') gaan door op "Raadplegen VKT-balans" te klikken.

Het "Raadplegen VKT-balans" biedt u het volgende overzicht.

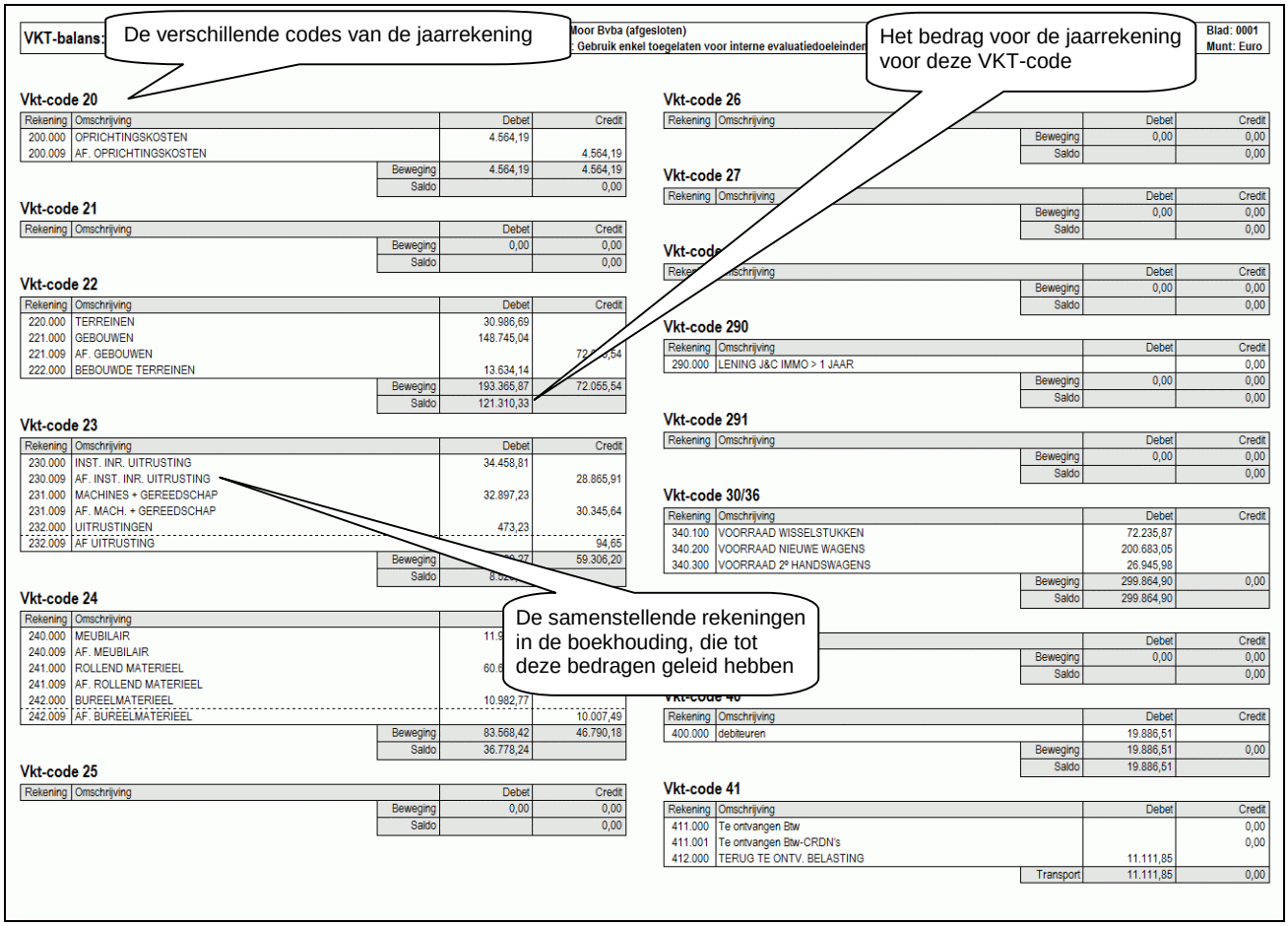

Als u rekeningen heeft gebruikt, die buiten de jaarrekening vallen, dan zal de WINexpert+ u die ONDERAAN tonen bij "Raadplegen VKT-balans" op een lichtrode achtergrond om uw aandacht te trekken.
Als deze rekeningen nodig zijn om het evenwicht Actief / Passief in de jaarrekening te behouden, dan zult u de bedragen op die rekeningen boekhoudkundig over moeten boeken naar rekeningen, die wèl door de Nationale Bank voorzien zijn in de jaarrekening.

Zolang er rekeningen met bedragen verschijnen onder "Opgelet ! Onderstaande rekeningen vallen buiten de jaarrekening !" in de VKT-balans, zolang is het onwaarschijnlijk, dat u een geldige jaarrekening kunt opmaken met gegevens uit de boekhouding zelf !

Met de knop "Enkel codes met rekeningen tonen" kunt u alle codes met het bedrag 0,00 uit het overzicht laten verwijderen, zodat u enkel codes overhoudt, waarvan de boekhouding gegevens doorgeeft aan de jaarrekening.

Met de knop "Afdrukken" maakt u een afdruk van dit overzicht (zie volgende afbeelding). Zo kunt u nagaan welke rekeningen in de boekhouding hebben geleid tot welke bedragen in de jaarrekening en de bedragen van eventueel niet daarbij passende rekeningen overboeken naar andere rekeningen.

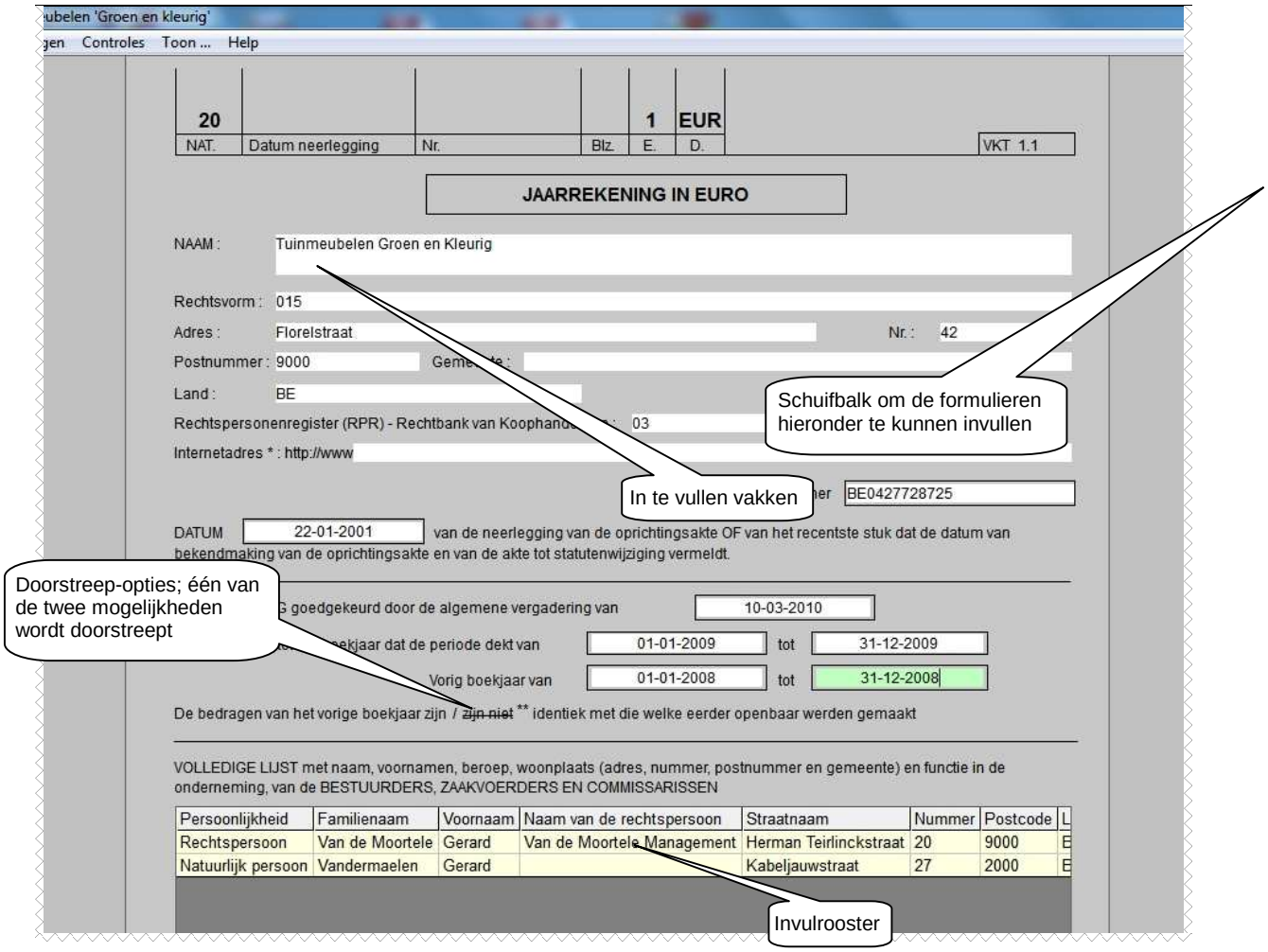

Om naar de jaarrekening zelf te gaan drukt u in het programmadeel "Jaarrekening XBRL" op de knop "VKT aanvullen / corrigeren / afdrukken" …

… en u krijgt de jaarrekening te zien alsof het een formulier is om zelf in te vullen. Komende jaren zullen er automatisch gegevens verschijnen als u deze geregistreerd heeft. De WINexpert+ blijft die immers in het boekhouddossier bewaren.

Bij de WINexpert+ vult u de jaarrekening in alsof het een formulier is. U springt naar een volgend veld met een druk op de Enter-toets en zodra u aan de onderkant van het formulier gekomen bent volgt daaronder automatisch het volgende formulier.

Met de Enter-toets springt u naar het volgende veld. Houdt u de hoofdletter-toets ingedrukt terwijl u op de Enter-toets drukt, dan springt u naar het vorige veld.

Met de toetsen 'page-down' en 'page-up' kunt u sneller omlaag en omhoog gaan.

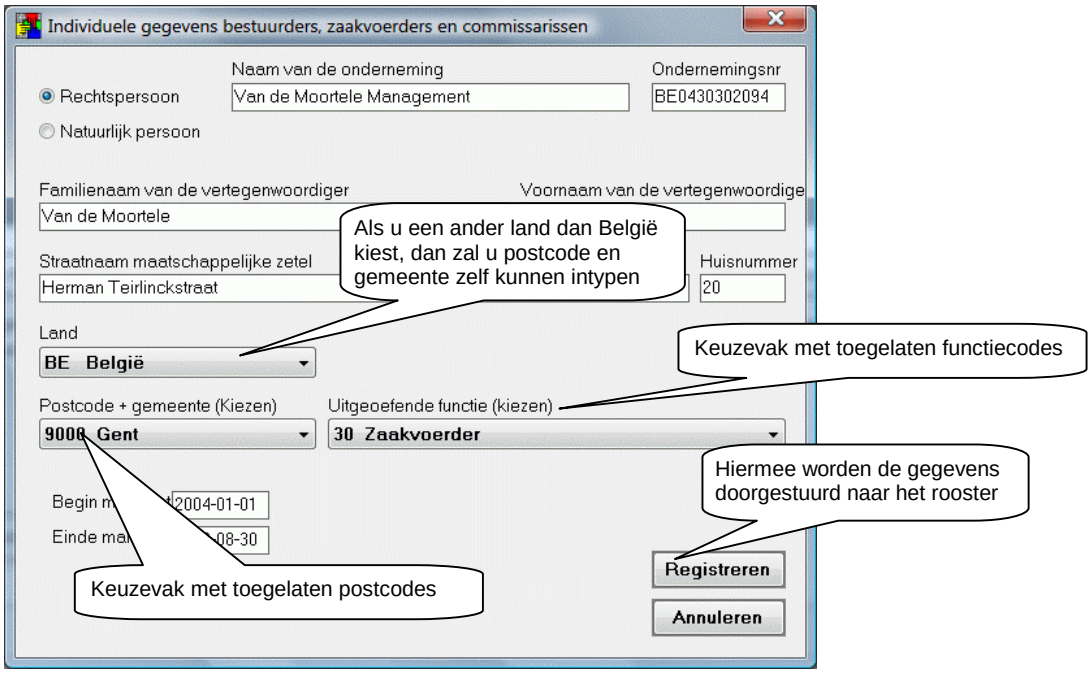
De Nationale Bank wenst de volledige lijst van bestuurders, zaakvoerders en commissarissen volgens een bepaalde structuur ontvangen, die zo in hun computers verwerkt kan worden.

Daarom voorziet de WINexpert+ een **detailrooster** om te helpen deze gegevens volgens die structuur te noteren. Bij het afdrukken zal de WINexpert+ zelf deze gegevens afdrukken alsof ze achter elkaar ingetypt waren. De structuur blijft echter onthouden en wordt zo ook doorgegeven aan Sofista 2012

Klikken op een lijn doet een hulpschermpje opspringen om de gegevens van die lijn in te vullen.

Bij 'Functiecode' zal de WINexpert+ u een keuzevak tonen met de door de Nationale Bank toegelaten functie-codes, waaruit u er eentje kiest. Bij postcodes zal de WINexpert+ u eveneens een keuzevak tonen met door de NBB toegelaten postcodes; dit zijn er heel wat minder dan er in werkelijkheid bestaan, maar de keuze wordt door de NBB nagegaan tegen deze lijst (en een jaarrekening wordt automatisch verworpen als een ander dan toegelaten nummer werd gebruikt).

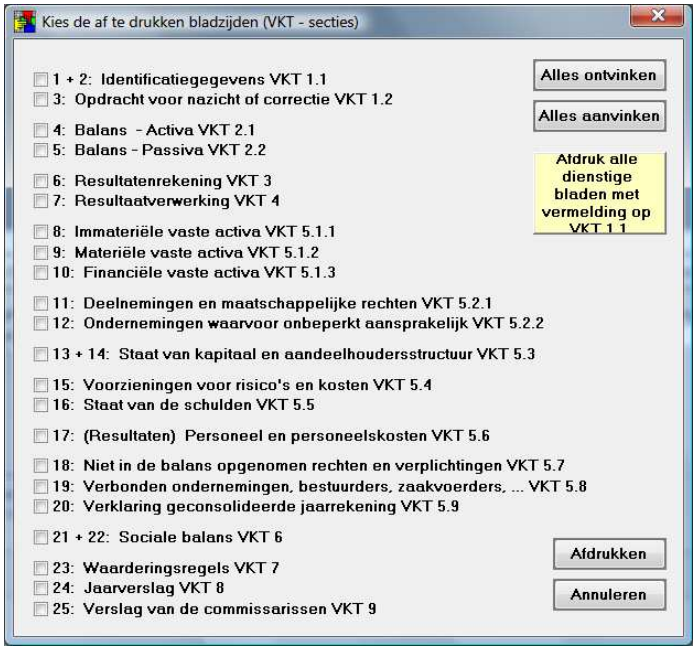
Niet-ingevulde lijnen worden ook niet doorgegeven aan Sofista, noch worden die afgedrukt. Om vast te stellen of een lijn wel of niet ingevuld werd kijkt de WINexpert+ naar de kolom 'Persoonlijkheid'. Staat daar de keuze 'Natuurlijk persoon' of 'Rechtspersoon', dan zal hij veronderstellen, dat de regel ingevuld werd. Is dat vakje blanco, dan veronderstelt hij dat u die regel niet invulde.

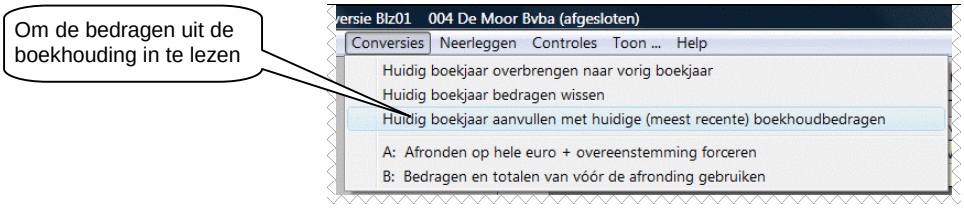
Om de jaarrekening in te vullen zijn er …

Invulvakken:	U typt zelf de tekst, het bedrag of het aantal in
Méérlijnige invulvakken:	U typt zelf de tekst in, maar binnen het vak kunt u met CTRL+ENTER aan een nieuwe regel beginnen
Keuzevakken:	U kiest met de muis de best passende optie uit de reeks, die automatisch getoond wordt
Doorstreep-opties:	Uit twee geboden mogelijkheden kiest u er ééntje, de andere wordt automatisch doorstreept; LINKERmuisklik of toets 'x' of '-' (min-teken) om te doorstrepen, RECHTERmuistoets of spatie-balk om de doorstreping weg te halen.

Bij afdrukken op papier zal de WINexpert+ zelf deze gegevens invullen als u kiest voor de afdruk van een selectie van bladen en dan op de gele knop drukt. Na de afdruk verdwijnen ze onmiddellijk om vergissingen te voorkomen als u de jaarrekening nog verder bewerkt / aanvult / inkrimpt.

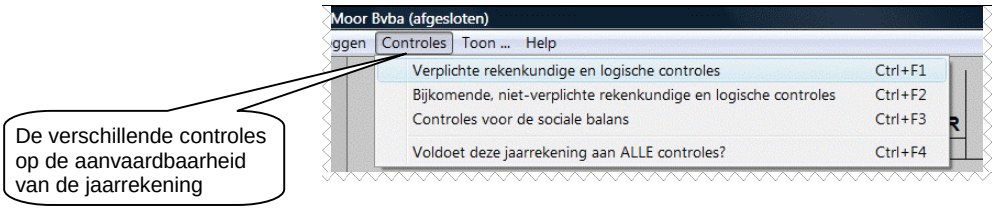
De gegevens uit de boekhouding worden automatisch doorgegeven aan de WINexpert+ in het 'huidig boekjaar' zodra u daarom vraagt.

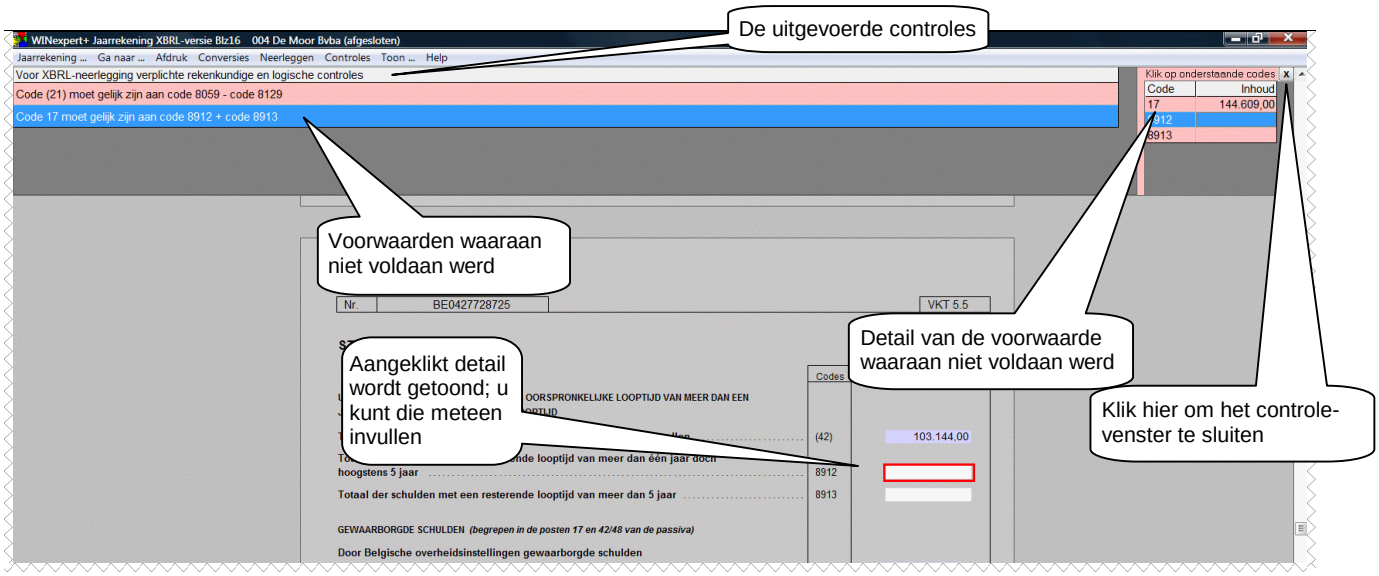

Hij zal u nog even tonen om welke gegevens het gaat, dossier zowel als periode en dan de gegevens in de jaarrekening verwerken. De totalen worden automatisch berekend, tot op twee cijfers na de komma zoals in de boekhouding.

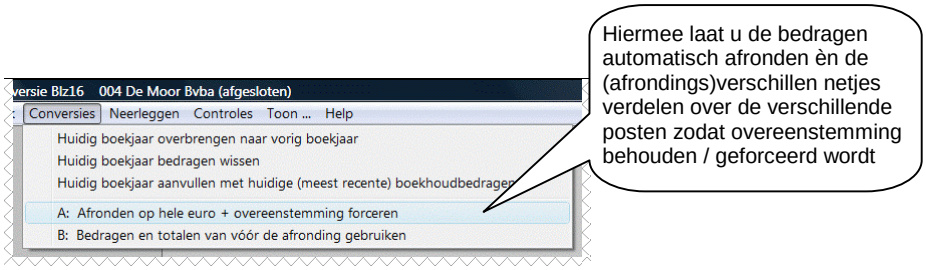
Op deze manier kunt u nagaan of de jaarrekening wel juist uit de boekhouding kàn voortvloeien en kàn voldoen aan de controles (al dan niet de verplichte), zonder dat de eventuele afronding op gehele euro die overeenstemming verstoort.

Eventuele afronding, want de neerlegging in XBRL-formaat **màg** in centen geschieden, dus tot op twee cijfers na de komma. Het vroegere verplichte afronden is dus opgeheven, mits u indient middels XBRL-formaat.

Zodra de jaarrekening voldoet aan de controle "Voor XBRL-neerlegging verplichte rekenkundige en logische controles", dan voldoet de jaarrekening aan de huidig gekende voorwaarden om neergelegd te worden … als XBRL-bestand. De neerlegging mag u doen met decimale bedragen, zoals uit de boekhouding voortkomen. De NBB zal die voor u afronden, maar u kunt dat ook zelf doen met …

Deze procedure zal geheel automatisch enkel de verplicht af te ronden bedragen afronden op hele euro èn de overeenstemming forceren door de afrondingsverschillen zelfstandig weg te werken / te verdelen over de rekenkundig gezien best passende bedragen en totalen.

Alvorens de afronding te beginnen zal de WINexpert+ zèlf nagaan of de jaarrekening wel voldoet aan de controles en u melden als dat niet het geval is. Toch krijgt u ook dan nog de gelegenheid om toch die afronding door te voeren en de overeenstemming te laten forceren.

> **Opgelet !** Een jaarrekening, die eigenlijk niet aan de verplichte controles voldoet kàn na afloop van deze procedures opeens wel aan die controles voldoen !

Dit is natuurlijk een situatie, die u best vermijdt. Jaarrekeningen dienen immers rekenkundig en logisch juist te zijn (alvorens af te ronden) om overeen te kùnnen stemmen met de rekenkundig en logisch juiste boekhouding.

Toch wil de WINexpert+ **op uw verzoek** ook jaarrekeningen, die niet voldoen aan de verplichte controles afronden en (pogen) de overeenstemming te forceren. De jaarrekeningen bevatten immers ook (afgeronde) bedragen van het vorige boekjaar en het kan net die vorige afronding zijn, die als vorig 'huidig boekjaar' de rekenkundige en logische controles probleemloos doorstond, maar nu als 'vorig boekjaar' in relatie tot het nieuwe 'huidige boekjaar' voor verschillen zorgt.

Vertoont de jaarrekening verschillen, dan worden die automatisch weggewerkt, ook al zijn het afrondings-verschillen door cumulatie!

De samenhang van de bedragen met totalen en met bedragen elders in de jaarrekening maakt het automatisch wegwerken van verschillen soms bijzonder complex, voor mens zowel als voor de computer. Het verdient dan ook aanbeveling, dat u àltijd even nagaat wèlke bedragen de WINexpert+ heeft aangepast (menu 'Toon ...', menupunt 'E: ... verschillen actuele bedragen versus afgeronde bedragen').

Komt u **wat al te grote afrondingsverschillen** tegen (bijvoorbeeld omdat de jaarrekening eigenlijk eerst niet voldeed aan de controles), dan kunt u ofwel de afgeronde bedragen wat aanpassen ofwel terugkeren naar de oorspronkelijke bedragen met twee cijfers na de komma (menu 'Conversie', menupunt 'B: Bedragen en totalen van vóór de afronding gebruiken') en daarin aanpassingen doorvoeren.

Let u er evenwel in het bijzonder op, dat u aan alle verplichte controles en aan zoveel mogelijk bijkomende, niet-verplichte controles voldoet èn zo nauwkeurig mogelijk overeenstemt met de boekhouding alvorens de gegevens door te sturen naar Sofista.

Bij het eventueel manueel aanpassen van de bedragen houdt u best rekening met de samenhang daarvan met andere bedragen, met die in de toelichting en met die van het vorige boekjaar. Als u na iedere wijziging de verplichte controles laat uitvoeren ziet u onmiddellijk of uw aanpassing geen àndere controle verstoort.

De afrondingen in de resultatenrekeningen zijn cumulerend van aard. Immers, de resultaatverwerking gaat uit (zoals de vennootschapsbelasting) van de aangroei van de reserves en de uitgekeerde / overgedragen winst / verlies, terug redenerend wat dan de bedrijfswinst of het bedrijfsverlies is geweest, de code 9901.

De afrondingsverschillen in de "Resultatenrekening" volgen dan ook die van "Balans na winstverdeling".

Let wel, iedere keer dat u 'A: Afronden op hele euro + overeenstemming forceren' uit het conversies-menu gebruikt kunt u met 'B: Bedragen en totalen van vóór de afronding gebruiken' uit het conversies-menu **ENKEL** terugkeren naar de bedragen van net voor de láátste afronding. Die van de eerdere afrondingen zijn daardoor vervangen geweest.

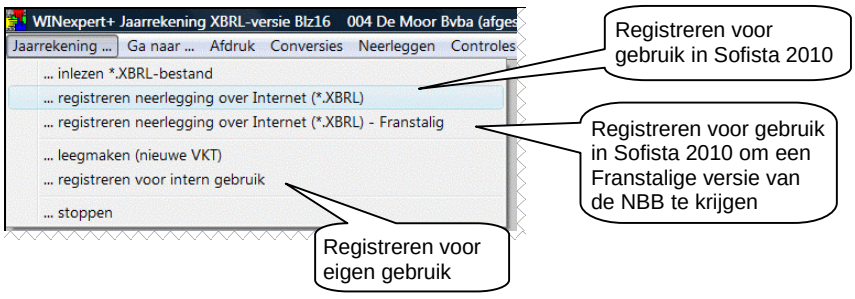
U gaat dan ook best het uiteindelijke resultaat na en vergelijkt dat met de boekhouding om te voorkomen, dat een cumulatie van afrondingspogingen belangrijke verschillen met de boekhouding veroorzaken.

Met 'Toon … F: … opnieuw de afgeronde bedragen van vóór de verschillen' laat u de afrondingsverschillen vervangen door de bedragen zelf, de eigenlijke jaarrekening dus

10. Registreren van een jaarrekening – voor eigen gebruik:

Het opstellen en verfijnen van een jaarrekening kan enige (werk)tijd in beslag nemen. Om zeker te zijn, dat er niet (teveel) tijd verloren gaat door een toevallige storing of onhandigheid kunt u best af en toe tussentijds uw werk opslaan. U heeft dan ook meteen een momentopname om naar terug te keren als u eens wijzigingen heeft aangebracht, waarvan u wilt afzien.

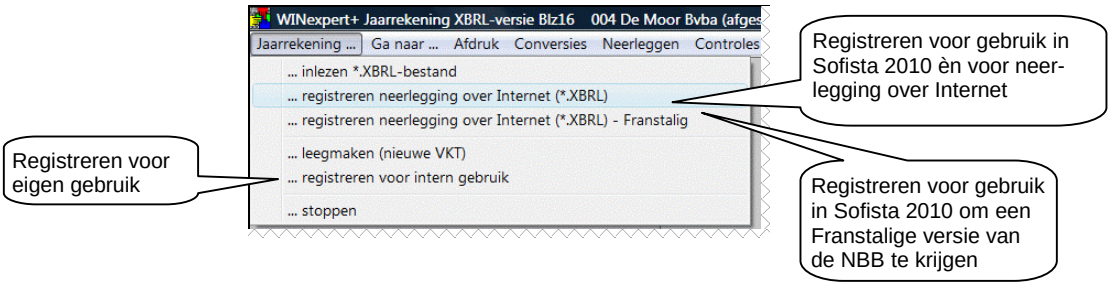
Door de jaarrekening te registeren met 'Jaarrekening … registreren' zoals onderstaand, maakt het deel uit van het boekhouddossier en wordt het meegenomen in een werkkopie en veiligheidskopie.

11. Registreren van een jaarrekening – voor gebruik in Sofista 2012, om neer te leggen over Internet:

Het XBRL-bestand van de WINexpert+ kan voldoen aan de normering, die de Nationale Bank van België stelt voor de neerlegging. Om daar zeker van te zijn laat u het XBRL-bestand even valideren door Sofista 2012. Het is gratis en biedt u de zekerheid, dat de jaarrekening voldoet aan de normering van de Nationale Bank, zoals de NBB de opgegeven normering interpreteert.

Het gebeurlijk rechtstreeks neerleggen van een XBRL-bestand uit de WINexpert+, zonder voorafgaandelijke validatie door Sofista 2012, doet u geheel op eigen risico en voor eigen rekening. CIRO garandeert niet, dat de WINexpert+ voorzien is van àlle geldende validatienormen. Daarvoor is immers een webserver met (kostelijke) validatieprogrammatuur XML + XBRL + FRIS nodig, welke de NBB gratis ter beschikking stelt als Sofista 2012 voor u als eindgebruiker, terwijl de WINexpert+ bestemd is om ook op autonome computers te werken.

12. Afdrukken van een jaarrekening:

De afdruk van de jaarrekening volgt het officële model van de Nationale Bank van België, geldig vanaf 1 april 2012. De NBB wenst de jaarrekeningen nog uitsluitend te aanvaarden in XBRL-formaat, maar omwille van compatibiliteit met het verleden houdt de WINexpert+ nog even de klassieke afdrukken aan, met inbegrip van het OCR-formaat. Omdat dikker afgedrukte karakters en onderlijningen OCR-verwerking bemoeilijken kunt u door OCR-afdruk aan te vinken in het menu de afdruk optimaliseren voor die OCR-verwerking.

CIRO heeft als OCR-erkenningsnummer OCR 2026 toegekend gekregen, afgedrukt op de eerste bladzijde rechts onderaan zodra u de OCR-versie afdrukt.

Opmerking 1: De OCR-afdruk beperkt zich tot de afdruk. U kunt het vinkje plaatsen en weghalen naar keuze zonder dat het gevolgen heeft voor de jaarrekening en voor volgende afdrukken.

Heeft uw (inkjet-)printer wat moeite met het snel afdrukken van verticale lijnen, dan kunt u de 'Mèt kaders' ontvinken voor uw werkafdrukjes. De grafische lijnen verschijnen dan niet langer op de afdruk.

Opmerking 2: U kunt het vinkje plaatsen (afdrukken met kaders) en weghalen (afdrukken zonder kaders) naar keuze zonder dat het gevolgen heeft voor de jaarrekening en voor volgende afdrukken.

Het is ook mogelijk àlle bladen in één keer af te drukken of blad per blad te kiezen welke u wilt afdrukken.

13. Controles:

De jaarrekening kent diverse controles op logica en op rekenkundige juistheid. Aan een aantal van die controles moet voldaan zijn om de jaarrekening aanvaardbaar te maken voor de Nationale Bank. Deze verplichte controles zijn gepubliceerd bij Koninklijk Besluit. De WINexpert+ test de meest uitvoerige versie daarvan met 'Verplichte rekenkundige en logische controles (XBRL-neerlegging)'.

Deze gaan toch wat verder dan enkel de bij KB gepubliceerde controles, omdat er een aantal daarvan toch evident zijn. Men mag toch veronderstellen dat de naam, het adres en het ondernemingsnummer van de neerleggende onderneming ingevuld is, enzovoorts.

Daarnaast zijn er 'Bijkomende, niet-verplichte rekenkundige en logische controles', waarop ook de WINexpert+ de jaarrekening kan testen.

Voldoen aan deze controles is weliswaar niet verplicht (dat wil zeggen, de neerlegging van een jaarrekening wordt niet geweigerd door de Nationale Bank als niet aan deze controles voldaan is), maar kunnen andere fouten in de jaarrekening aanduiden of wijzen op een niet-overeenstemming met de boekhouding.

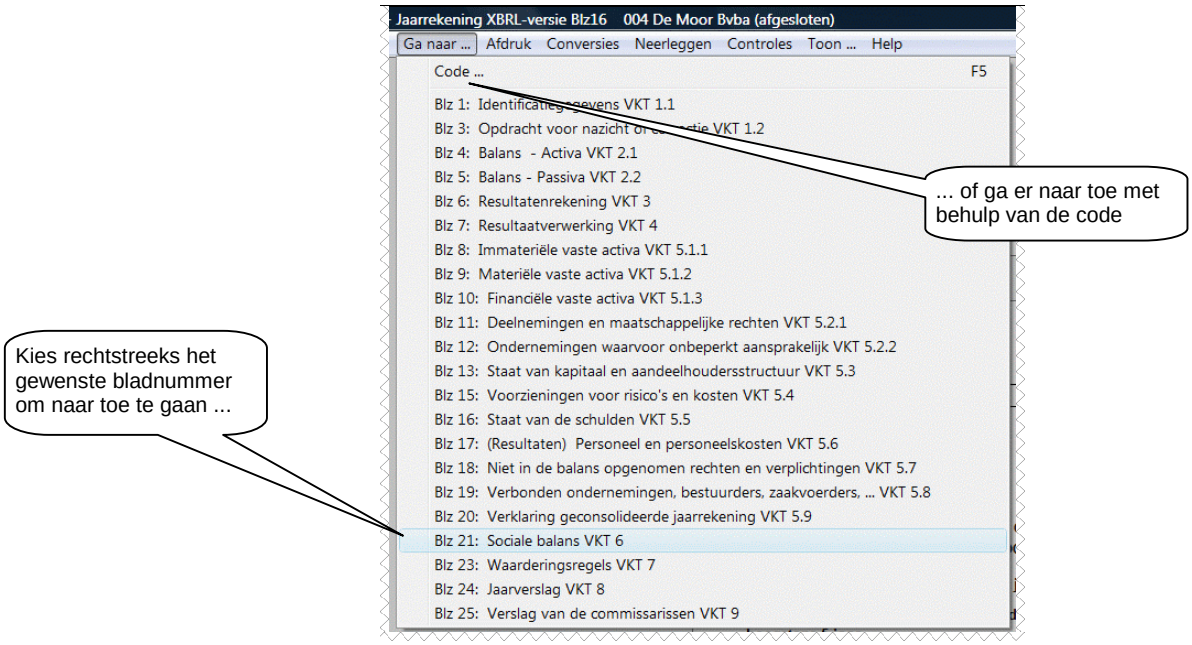
Ook in de controles voor de sociale balans voorziet de WINexpert+ zoals deze weergegeven zijn in de door de Nationale Bank verstrekte protocols.

U kunt de controles één voor één aflopen om te zien of de WINexpert+ daaromtrent opmerkingen heeft of niet, maar ook kunt u met 'Voldoet deze jaarrekening aan ALLE controles?' alle controles automatisch na elkaar laten uitvoeren.

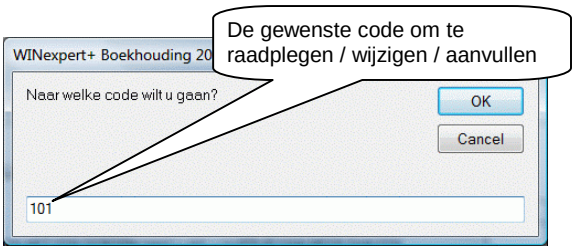
Ofwel geeft de WINexpert+ de boodschap, dat aan alle controles voldaan is ofwel geeft hij u te kennen aan welke controles NIET voldaan werd.

14. Ga naar …:

Om versneld naar een bekende plaats in de jaarrekening te gaan kunt u gebruik maken van de toetsen 'page-up' en 'page-down', maar ook kunt u verkort middels het 'Ga naar …' menu naar het begin van een bladziijde (of sectie) springen (als u het nummer kent) door het in dat menu 'Ga naar …' aan te klikken.

Kent u het bladnummer niet, maar wel de code, dan kunt u met 'Code …' bovenaan in dat menu een venster oproepen om een code in te vullen. Op meerdere plaatsen in de jaarrekening zijn codes vermeld. Al deze codes kunt u rechtstreeks bereiken met dit venster (dat u versneld kunt oproepen met F5).

Is de code aanwezig, dan toont de WINexpert+ het betreffende VKT-blad en toont een rood kader rond wat er ingevuld moet worden. U kunt dus meteen wijzigen / aanvullen.

Belangrijk: Als u tijdens de controles versneld naar de verschillende codes wilt springen, volstaat het om de bedoelde opmerking in die controle aan te klikken om de codes in het rechtse rooster te doen verschijnen. Vervolgens zo'n code aanklikken volstaat om de WINexpert+ u naar die code te laten brengen.

15. Toon … (facultatieve vermelding van) omzet, aankopen en kosten ipv enkel de brutomarge:

In het verkorte schema van de jaarrekeningen is de afzonderlijke vermelding van het bedrag van de aankopen (60/61) en het bedrag van de verkopen (70) facultatief, dat is, niet verplicht.

Altijd moet wèl de bruto-marge (het verschil tussen die aankopen en verkopen) vermeld worden, maar u màg volstaan met enkel die bruto-marge (code 9900) te vermelden.

De WINexpert+ gaat er vanuit, dat u ènkel die bruto-marge wilt vermelden (en plaatst dus zelf géén vinkje in het 'Toon'-menu), maar u kunt in het menu die facultatieve vermelding aanvinken.

Dus …

- **mèt** vinkje in dit menu-punt … vermelding van de drie bedragen (aankopen, verkopen, bruto-marge)
- **zònde**r vinkje in dit menu-punt … vermelding van één bedrag (bruto-marge)

Toch zult u ook zònder vinkje het bedrag van de aankopen en/of verkopen tòch op het scherm zien, maar dan niet in zwart getekende cijfers zoals andere bedragen doch in een grijstint om het onderscheid te maken tussen al dan niet vermelden.

De grijs getoonde bedragen worden door de WINexpert+ niet aan Sofista 2012 doorgegeven noch afgedrukt.

De bruto-marge (code 9900) is echter een totaal-bedrag, heeft een blauwe achtergrond en kan niet door u zelf ingetypt noch veranderd worden. U bepaalt die bruto-marge met de bedragen in de aankopen en/of verkopen door die wèl in te typen (of uit de boekhouding in te lezen).

U kunt desgewenst volstaan met één bedrag in te typen / veranderen, bij verkopen als het een bruto-winstmarge betreft of bij aankopen als het een bruto-verlies-marge betreft.

16. Wat doet de WINexpert+ Jaarrekening XBRL niet?:

Voor de neerlegging als XBRL-bestand laat de WINexpert+ de volgende bladzijden over aan Sofista 2012:

Blz. 11, de inlichtingen omtrent de deelnemingen en maatschappelijke rechten in andere ondernemingen.

Blz. 12, de lijst van ondernemingen waarvoor de onderneming onbeperkt aansprakelijk is.

Blz. 18, het deel 'Belangrijke hangende geschillen en andere belangrijke verplichtingen'

Blz. 18, het deel 'Aard en zakelijk doel van buitenbalans regelingen'

Blz. 19, het deel 'Transacties met verbonden partijen buiten normale marktvoorwaarden'

Blz. 20, de verklaring betreffende de geconsolideerde jaarrekening.

Blz. 25, het verslag van commissarissen.

Invullen van deze bladzijden komt dermate zelden voor bij het doelpubliek van de WINexpert+, dat het programmeren van de complexe XBRL-regelingen voor deze bladen weinig nuttig voorkomt.

Heeft u gebeurlijk toch deze bladen nodig, dan kunt u het XBRL-bestand van de WINexpert+ inlezen in Sofista 2012, daar de betreffende bladen invullen en vervolgens het XBRL-bestand van Sofista 2012 indienen over Internet.

Dit document is afkomstig van de website www.ciro.be.
Daar vindt u nog meer nuttige publicaties in PDF-formaat.